

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 8. De Natura Charitatis,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](#)

C A P . V I I I .

De natura charitatis.

S V M M A R I V M .

- 90 Definitio charitatis.
 91 Amor quidam est amicitiae, & quidam concupiscentie: quodque à charitate proueniens, prioris modis.
 92 Idem amor est mutus, & in quo fundetur.
 93 Amor Dei ob sua beneficia, aliquando bonus, aliquando malus.
 94 Modus charitatis, & obiectum secundarium.

Charitas definitio potest virtus, qua in nobis diffusa est, Deum propter se diligimus super omnia, & proximum sicut nos ipsos. Cum autem dicitur *virtus diffusa*, significatur id in quo charitas conuenit cum fide & spe: nimur quod non nostro labore sed solo Dei munere habeatur a nobis, iuxta illud ad Rom. 5. Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum sanctum qui datus est nobis. Illud vero quod subiungitur, *qua Deum propter se diligimus*, indicat tum primarium charitatis obiectum, quod est Deus, tanquam supernaturale obiectum, per fidem a nobis cognitus in hac vita: tum etiam primatum charitatis actum, qui est amor quidam amicitiae.

Quem aduertere, ab alio qui dicitur amor concupiscentiae, esse in hoc diversum, quod sit quo bonum seu perfectionem volumus amico propter seipsum: & amor concupiscentiae sit, quo bonum volumus amico propter nos seu propter nostram utilitatem. Itaque charitas est amicitia supernaturalis, qua Deo volumus bonum tam intrinsecum: complacendo nimis nobis in ipsis perfectioribus, accogaudendo quod illas habeat: quam extrinsecum; nempe optando ut ipse ab aliis cognoscatur, laudetur, benedicatur.

Iam cum verus amor amicitia requirat, tum ut mutuus sit ac reciprocus inter amicos: tum ut funderetur in aliquo vinculo & coniunctione; ut in affinitate, consanguinitate, sodalitate, auralio huiusmodi: sicut per charitatem nos amamus Deum, ita vissimum amavimus ab illo: eo quod creator pater, & dominus noster sit, nosque creature, filii, & serui ipsius, participes confortesque futuri gloriae celestis.

Sed aduerte, quod eas diligere Deum propter beneficia ac emolumenta, quæ ab ipso accepimus, non sit actus charitatis de qua agimus: id tamen non esse malum, quod Deus propter se diligeretur a nobis, etiam si nulla ratione acciperemus. Alioqui enim David in Psal. 118. non dicet: Inclina cor meum ad faciendas iustificationes tuas in æternum propter retributionem. Quocirca talis dilectionis tunc est peccatum, cum Deus ita diligitur, ut ratione non conferret, non diligeretur. Id enim est ultimum finem suum ponere in creatura, & ad eam referre creatorem, quod est peccatum mortale, quemadmodum aliis citatis expressit Sanchez in opere morali lib. 2. cap. 35. num. 3.

Quod in definitione sequitur (*super omnia*) indicat modum charitatis, qui est diligere Deum plus ceteris rebus omnibus: illum scilicet eis præponendo, & eas illi postponendo iuxta verbum Domini Matth. 10. Qui amat patrem aut matrem plusquam me, non est me dignus. Illud ultimo loco ponitur, & proximum sicut nos ipsos indicat secundarium ac minus principale obiectum charitatis: quod est tum nosmetipsi, tum proximus eo modo quo in sequen. cap. tradetur.

C A P V T I X .

De charitatis dignitate & necessitate ac precepto.

S V M M A R I V M .

95 Charitas est virtus omnium dignissima.

96 Maxime necessaria ad salutem, & ideo versus illius positus est in precepto.

- 97 Quod datur de diligendo Deo super omnia.
 98 Pro quo tempore obligat.
 99 Obligatio ad dilectionem Dei naturalem, & obligatio ad dilectionem nostri, & proximi.

Charitatem virtutum omnium dignissimam esse aperite constat ex sacra Scriptura cum dicitur Matth. 22. In his duobus mandatis, intellige de dilectione Dei & dilectione proximi, vniuersa lex pendet & Prophetæ. J & ad Roman. 13. Quid proximum diligere legem implevit] & paulo post: Plenitudo legis est dilectio. J & 1. Corinth. 13; Nunc autem manent fides, spes, caritas tria haec: maior autem horum est charitas. Idem etiam constat ex eo, quod caritas tanquam regina, imperet omnibus aliis virtutibus, eature actiones dirigens in Deum, finem nostrum ultimum supernaturalem, casque ex humanis reddens diuinatas aeternas vite meritorias, sum nempe sua cooperazione facit, ut ex amore Dei prouenant, & exerceantur. Nam ut surculus bona & suavis fructus arboris agresti insitus facit ut ea similes fructus ferat: ita caritas insita nostra voluntati, facit ut ipsa producat actiones meritorias aeternae salutis; quod alioquin nullomodo fieri posset, ut patet ex cap. 13: prioris ad Corinth.

Vnde constar quanta sit illius necessitas: nimur tantum, ut salus sine ea haberi nequeat, iuxta illud: Ioan. 3. Qui non diligit, manet in morte. Constat consequenter actum illius politum esse in praæcepto, quod quidem Deut. 6. Matt. 22. Mar. 12. & Luke 10. verbis quidem aliquantum diversis, sed sensu eodem traditur, tres continens partes, ut notat D. August. in lib. 1. de doctrina Christiana cap. 26. vnam de dilectione Dei super omnia, alteram de ordinata nostra dilectione; & tertiam de dilectione proximi sicut nostri.

Notandum est autem circa primam partem, verba illa quibus continetur. Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, &c. (quorum interpretatio videri potest apud D. Thomam 2. 2. quæst. 44. art. 5.) significare, Deum plusquam cetera omnia diligendum esse appetatiue, seu prælatiue, id est, ita ut prius fiat Deus, ac præferatur rebus omnibus: eique sic adhaeremus, ut malumus quantamcumque aliarum rerum iacturam pati, & quodcumque incommodum sentire: quam offendendo ipsum, ab amicitia ipsius excidere. Extratio est, quia nullus alias amor potest proportionatus esse Deo qui ultimus noster finis, supremumque bonum nostrum est. Vnde licet colligere, in peccato mortali manent, non posse satisfacere obligationem id diligendi Deum ex Christiana charitate: ut pote qui obiectum sui peccati anteponens Deum, cum super omnia diligere censeret non potest.

Iam affirmatum quidem est praæceptum istud, sed continens in se negativum: quia eo ipso, quod præcipit dilectionem Dei super omnia, prohibetur eiusdem odium, tum etiam amorem quo creatura plus, aut aquæ ac ipse ametur.

Cum autem prout est praæceptum affirmatum obliget tantum pro certo tempore; difficultas est, quodnam sit tempus illud, in quo mortaliter peccatur, si illud non impletatur. De qua reageat Sotus in 1. De natura & gratia cap. 22. &c. in lib. 2. De iustitia & ira quæst. 3. artic. 10. & Naufr. in Enchir. cap. 11. num. 7. & sequentib. & post virtrumque Gregorius à Valent. 2. 2. disput. 3. quæst. 19. puncto 1: plura constitutæ temporæ, in quibus praæceptum istud obligat: sed quantumvis concedendum sit confitum saluberrimum esse, ut homo non solum temporibus illis sed etiam quotiescumque potest, exerceat prædictum charitatis actum nobilissimum: imo necessarium sit, ut animi præparatione & affectu semper sit ad illum paratus: probabile tamen videtur (cum non ratio illorum assignationem refutandi desit: ut videtur est apud Thomam Sanchez in opere morali lib. 2. cap. 35. numero 6. & tribus sequent.) quoniam talis obligatio est sub mortali, ut ex citata autoritate D. Ioannis, & ex prædicta charitatis necessitate ad se utem, satis patet: hominem ipsum non obligari ad alium dilectionis quemlibet charitatis praæceptum imponit, nisi cum exercitum illius necessarium est,

95.

96.

97.

98.